

РЕШЕНИЕ

№ 22989

гр. София, 11.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в публично заседание на 30.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **10175** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр. с чл. 85, ал.1 и чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Б. Ш. М., гражданин на С., [дата на раждане] г, с ЛНЧ [ЕГН], непридружен непълнолетен, против Решение № 10507/03.10.2024г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 и т.4, вр. с чл. 8 и чл.9 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че при издаването му са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и че е издадено в противоречие с приложимия материален закон. Конкретно жалбоподателят сочи, че са нарушени разпоредбите на чл.35 от АПК и чл. 75, ал.2 от ЗУБ, че не са обсъдени всички правнорелевантни факти и обстоятелства, имащи съществено значение за личното му положение. Административният орган не е обсъдил обстановката в С. в контекста на изложеното в хода на административното производство. Моли съда на отмени решението на председателя на ДАБ – МС и да върне административната преписка за ново произнасяне по молбата за закрила. В съдебно заседание Б. Ш. М. се представлява от назначения му с Решение № 1073/04.07.2024г. на председателя на НБПП законен представител.

На основание чл. 15, ал.6 от Закона за закрила на детето (ЗЗДет) е уведомена Дирекция “Социално подпомагане” – К. село”, която изпраща социален работник за проведеното открито съдебно заседание. На основание чл. 15, ал.1 от ЗЗДет, жалбоподателят е изслушан от съда в присъствието на законния му представител и представителя на дирекция “Социално подпомагане”. В съдебното производство е представен и социален доклад изх. № ПР/Д-С-КС/762-001/28.10.2024г.

Ответната страна оспорва жалбата като неоснователна, счита решението за правилно и законосъобразно. Представя административната преписка по издаване на оспорения отказ, актуална справка относно положението в Сирийската арабска република. Моли обжалването да бъде отхвърлено.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град, като взе предвид, че жалбата е подадена в срока по чл.87 ЗУБ, от адресат на оспорения отказ, срещу подлежащ на оспорване административен акт, намира същата за допустима.

Съдът, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства и на основание чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146 АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания административен акт, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по молба на жалбоподателя с вх. № 1548/ 02.07.2024 г. на РПЦ – С.. Личните данни на кандидата са установени въз основа на декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ, поради липса на документ за самоличност.

Тъй като Б. Ш. М. е непридружен непълнолетен, с Решение № 1073/04.07.2024г. , на основание чл. 25, ал.2 от Закона за правната помощ (ЗПП), във вр. с чл. 23, ал.2 във вр. с чл. 25, ал.1 и ал.3, т.2 и т.3 от ЗУБ, му е предоставена правна помощ под формата на представителство от адвокат и му е назначен представител – адв. Л..

С Решение за настаняване № 1571/04.07.2024г. Б. Ш. М. е настанен в РПЦ – Х..

От директора на РПЦ- Х. е изпратено писмо изх. № Х-16-891-43898/04.07.2024г. до директора на дирекция “Социално подпомагане” Х. с искане да определи социален работник, който да действа в качеството на гарант за защита правата и интересите на детето и в това си качество да даде становище и да предостави доклад, отчитайки най-добрия интерес на детето.

С писмо изх. № Х-16-886-43898/04.07.2024г. е поискано от директора на ТД на НАП – П., офис Х. Б. Ш. М. спешно да бъде регистриран в системата на НАП с оглед правото му на здравно осигуряване, съгласно чл. 29, ал.1, т.5 от ЗУБ.

Въз основа на докладна записка рег. № Х-2020/22.08.2024г. на директора на РПЦ-Х. производството по международна закрила на непридружения непълнолетен е преместено от РПЦ – Х. в РПЦ – О. купел [населено място]. От докладната записка се установява, че след самоволно напускане на РПЦ – Х. Б. Ш. М. е претърпял ПТП и е настанен в Спешното отделение на болница “Пирогов”. След изписването му е проведен разговор с адв. Л., представител на детето, която е заявила, че то няколко пъти е напускало самоволно болницата след операцията, което е наложило последващи оперативни интервенции. След изписването му е настанен в Сигурна зона на РПЦ – О. купел.

С Б. Ш. М. е проведено интервю на 04.09.2024г. В протокола е отразено, че: “На интервюто не присъства социален работник, ще бъде представен социален доклад”. В интервюто чужденецът заявява, че е роден 2007г., но е регистриран като роден 2008г.

Не е завършил 12 клас. Баща му, майка му и един от братята му живеят в [населено място], С.. Другият му брат с двете му сестри живеят в Турция, в [населено място]. Брат му живее там от 10 години, едната му сестра от 8 години, а другата от два месеца. Заявява, че на този етап не може да живее в С., защото заради войната взимат момчета за казарма. В района, в който живее в С. често има инциденти. Напуснал е С. на 23.05.2024г. нелегално през Турция, където останал 20 дни при трафиканта. Роднините му в Турция се оплаквали от дискриминация, затова той не искал да остане при тях. Прескочил оградата с още 10 души, два дни вървели пеша, после дошла кола, която трябвало да ги закара до С., но полицията ги заловила. Искал да стигне до Н.. Твърди, че не е бил член на въоръжена групировка, не е получавал предложение да участва на страната на някой от участниците в конфликта, не е бил арестуван, съден, не му е оказвано насилие. Заявява, че веднъж бил нападат и ограбен от две момчета, бил е свидетел на сражение между две групи, които стреляли с автомати. Чичо му бил ударен от шрапнел и починал на място. Като причина да напусне страната си на произход посочва, избягването на казармата и тежкото положение в страната, липсата на работа. Мисли, че ако се върне там го очаква смъртна присъда или дълги години в затвора, за това, че е напуснал страната. Заявява, че е подал молба за закрила, защото в полицейския участък, където бил задържан, му казали да подпише.

С писмо рег. № М-13144/23.08.2024г. директорът на специализирана дирекция „М“ – ДАНС заявява, че не възразява да бъде предоставена закрила в Република България на лицето, регистрирано в РПЦ – Х. към ДАБ-МС като Б. Ш. М., роден в С., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

Със становище рег. № 43898/20.09.2024 е предложено на председателя на ДАБ – МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на Б. Ш. М..

С оспореното в настоящото производство Решение № 10507/03.10.2024г. председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2 и 4, вр. с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Б. Ш. М.. Приел е, че за кандидата не са налице предпоставки за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ, тъй като в представената бежанска история не е налице „основателно опасение от преследване“. Въз основа на събраните доказателства в хода на проведеното административно производство и въз основа на изложената от кандидата бежанска история, административният орган е заключил, че не може да се приеме, че сирийският гражданин е напуснал страната си на проиход поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че е заплашен от изтезание или унизително отнасяне или наказание, поради което е приел, че не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. По отношение на основанието по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ в решението, след като се е позовал на информацията за обстановката в С., изложена в справка с вх. № ЦУ-1852/27.08.2024г., изготвена от дирекция “Международна дейност” при ДАБ-МС и е съобразил Решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/2007г., както и тълкуването на понятието “посегателство” в чл.15, б. “в” от Директива 2004/83/ЕО относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, административният орган е приел, че не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С. и не във всички части на страната е налице безогледно насилие и конкретно територията на Провинция Х., поради което е приел и искането за предоставяне на хуманитарен

статут за неоснователно.

Като част от административната преписка е представени справка, изготвени от дирекция "Международна дейност" на ДАБ- МС, рег. № МД-1852/27.08.2024г относно Сирийската арабска република и конкретно състоянието на сигурността в районите на Д., Х., Х., К., Л. и Т., както за въоръжените групировки, които действат в тези райони.

В хода на съдебното обжалване е представени и актуална справка за Сирийската арабска република с рег. № 1884/30.08.2024г. за общото положение в страната и актуалната политическа обстановка.

От така приетото за установено, настоящият съд прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ при МС, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод от и на арабски език. Видно от представения протокол от проведено интервю, същото е проведено на заявления от жалбоподателя език, като последният е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 от ЗУБ молбата е била разгледана индивидуално.

Спазено е и изискването на чл. 25, ал.1 ЗУБ непридруженият непълнолетен чужденец, търсещ международна закрила, да се представлява в производството по този закон от адвокат, вписан в регистъра за правна помощ на Националното бюро за правна помощ, определен от председателя на бюрото или от оправомощено от него длъжностно лице.

Независимо от горното, съдът счита, че оспореното решение е издадено при съществено нарушение на административно-производствените правила, довело и до несъответствие с материалния закон.

От събраните доказателства се установява, че в хода на административното производство е допуснато нарушение на чл. 15, ал.6 от ЗЗДет, съдържащ правилото, че при всяко дело съдът или административният орган уведомява дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето, която изпраща представител, който изразява становище, а при невъзможност предоставя доклад. По делото са налице данни, че дирекция "Социално подпомагане" – Х. е уведомена, но нито се твърди, нито се установява, да е уведомена дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето" - К. село, нито се установява в производството да е взел участие социален работник или да е изготвен социален доклад за непълнолетния чужденец, търсещ закрила. От протокола от проведеното на 04.09.2024г. интервю се установява, че социален работник не присъства. Посочено е, че ще бъде представен социален доклад, но такъв не е представен, следователно по време на производството не е присъствал социален работник, който да е дал становище, нито е представен социален доклад. В противоречие с доказателствата по делото и установените факти в мотивите на обжалваното решение е посочено, че за съблюдаване на най-добрия интерес на детето в производството по международна закрила и в изпълнение на посочените

законови разпоредби е определен социален работник.

Както и Върховният административен съд приема безпротиворечиво в практиката си относно приложението на горесцитираната разпоредба, същата е императивна по характер и нарушаването ѝ води до съществено нарушение на административнопроизводствените правила. По силата на чл. 15, ал.6 от ЗЗДет. социалният работник действа в качеството си на гарант за защита правата и интересите на детето и именно в това качество следва да даде становище или да предостави социален доклад, отчитайки най-добрия интерес на детето. Разпоредбата следва да се тълкува във връзка с прилагане принципа за "висшия интерес на детето", установен в Конвенцията на ООН за правата на детето. Този принцип е от основополагащо значение и именно поради тази причина непълнлетните деца са уязвима група лица по смисъла на § 1, т. 17 от ДР на ЗУБ. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 6а от Закона за убежището и бежанците - (нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.), съгласно която, при прилагането на закона първостепенно значение има най-добрият интерес на детето. Преценката на най-добрия интерес на детето се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за закрила на детето и по-конкретно - в т. 11 от § 1 ДР на ЗУБ също нова - ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., е предвидено, че "Най-добрият интерес на детето" е понятие по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за закрила на детето.

При издаването на административното решение не са съобразени посочените по-горе законови императивни изисквания. Административният орган е бил длъжен да се запознае със становище относно защита на правата и интересите на детето в проведеното производство по ЗУБ преди да вземе своето решение. Като не е сторил това, административният орган е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Това е и причината в обжалваното решение да липсва конкретна преценка относно спазване на принципа за висшия интерес на детето. В тази връзка единствено са цитирани разпоредби на закона и Конвенцията на ООН за правата на детето, като установените в конкретния случай факти не са отнесени към тях, не е обсъден и интересът на детето, тъй като в административното производство няма изготвен социален доклад и не участва социален работник, следователно председателят на ДАБ – МС не е имал възможност да направи изводи относно най-добрия интерес на детето.

Съгласно § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗЗДет., най-добрият интерес на детето е преценка на желанията и чувствата на детето; физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето; опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; способността на родителите да се грижат за детето; последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; други обстоятелства, имащи отношение към детето. В конкретния случай органът е следвало след като събере доказателства от специализираните органи на закрила на детето, да ги обсъди и да изложи мотиви в тази насока, което в случая не е сторено.

По силата на чл. 10 от Директива 2008/115, преди да се вземе решение за връщане се отчитат най-висшите интереси на детето. Решението на органа противоречи на изискванията на Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23.06.2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила, Хартата на основните

права на Европейския съюз, Конвенция на ООН за правата на детето от 1989 г. и Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. (В този смисъл е и Решение № 6742 от 21.06.2023 г. на ВАС по адм. д. № 4613/2023 г.; Решение № 3824 от 12.03.2020 г. на ВАС по адм. Д. № 8779/2019 г. и др.)

По изложените съображения отказът на административния орган за предоставяне на закрила е постановен при съществено нарушение на задължението по общото правило по чл. 35 АПК да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая, както и на специалните разпоредби на чл.6а и чл. 75, ал. 2 ЗУБ. По изложените съображения издаденият административен акт е незаконосъобразен, което налага неговата отмяна и връщане на преписката за ново произнасяне от административния орган съгласно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение. При произнасяне административният орган следва да прецени всички относими факти, като бъде съобразен най-добрият интерес на непридружения непълнолетен търсещ закрила, след като бъде изготвен социален доклад от компетентната дирекция "Социално подпомагане" или съответно се осигури участието на социален работник в административното производство и изложеното становище бъде обсъдено и съобразено при вземане на решение по молбата за закрила.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, LXV състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 10507/03.10.2024г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

ИЗПРАЩА делото като преписка на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет за ново произнасяне, съобразно указанията, дадени в мотивите на настоящето решение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: